

ALPE

Ponovimo države preko katerih se razprostirajo Alpe.

ATLAS: 28

A series of several parallel white lines of varying lengths, slanted diagonally from the bottom-left towards the top-right, located in the lower right quadrant of the slide.

Aletsch – najdaljši ledenik v Alpah

© Modrijan založba, d. o. o.

Lega in nastanek

Alpe so najvišje gorovje v Evropi – **Mont Blanc 4809m.**
Razprostirajo se od Francoskega Sredozemlja do
Panonske nižine.

▶ Alpe so nastale v mlajši dobi zemeljske zgodovine – so **mladonagubano gorovje**:

- visoko in strmo

Katera mladonagubana gorstva v Evropi še poznaš?

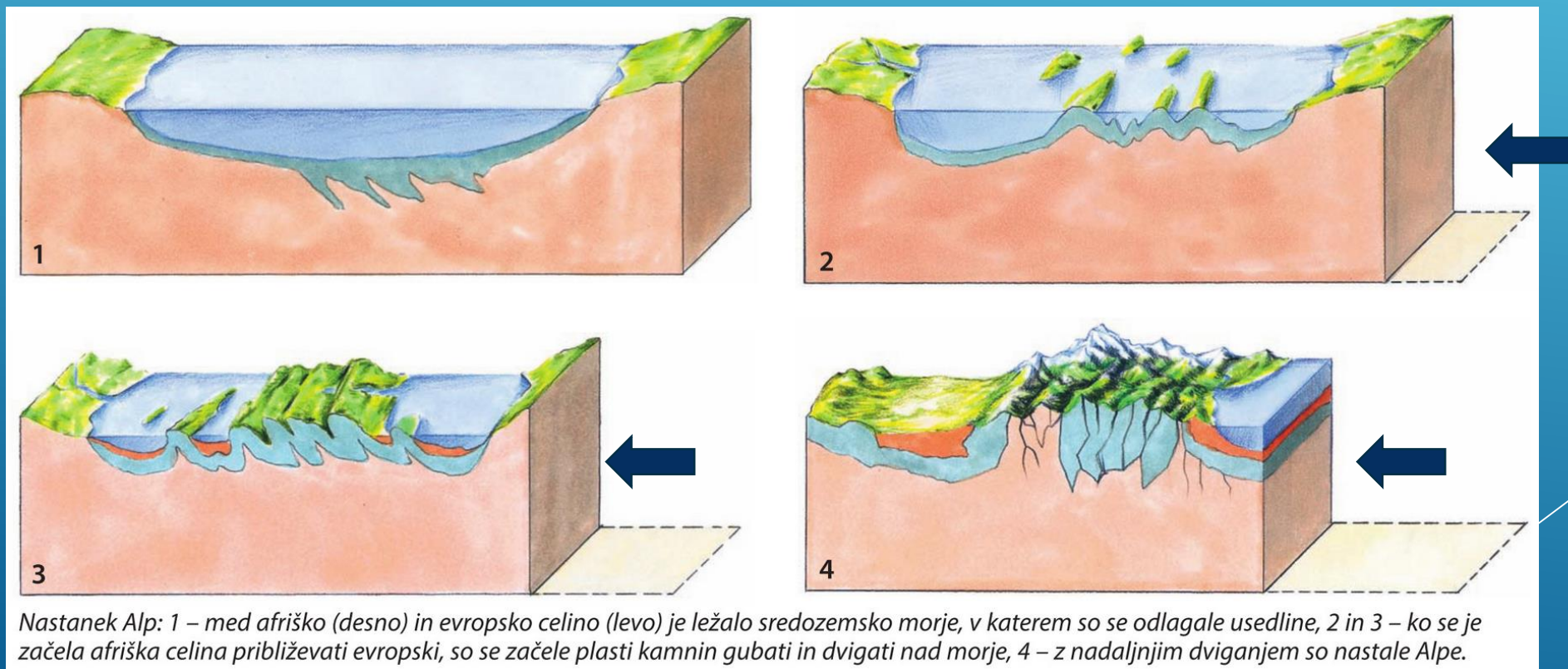

Na območju današnjih Alp je v preteklosti ležalo morje Tetis. V njem so se odlagale različne usedline, ki so se s časoma zaradi velikih pritiskov sprijele v kamnine. Pozneje so na te plasti delovali močni pritiski afriške litosferske plošče proti evropski.

Ali si v zadnjih tednih tudi ti občutil delovanje litosferskih plošč?

Plasti usedlin so se začele gubati in dvigovati nad morsko gladino toliko časa, dokler niso dobile današnje oblike in višino. Pod vplivom zunanjih sil (sonce, veter, dež, led, sneg) pa so se še preoblikovale.

Alpska slemenitev poteka od zahoda proti vzhodu.

Z - V

Se spomniš katere
slemenitve smo še
spoznali?

LEDENIŠKO PREOBLIKOVANJE POVRŠJA

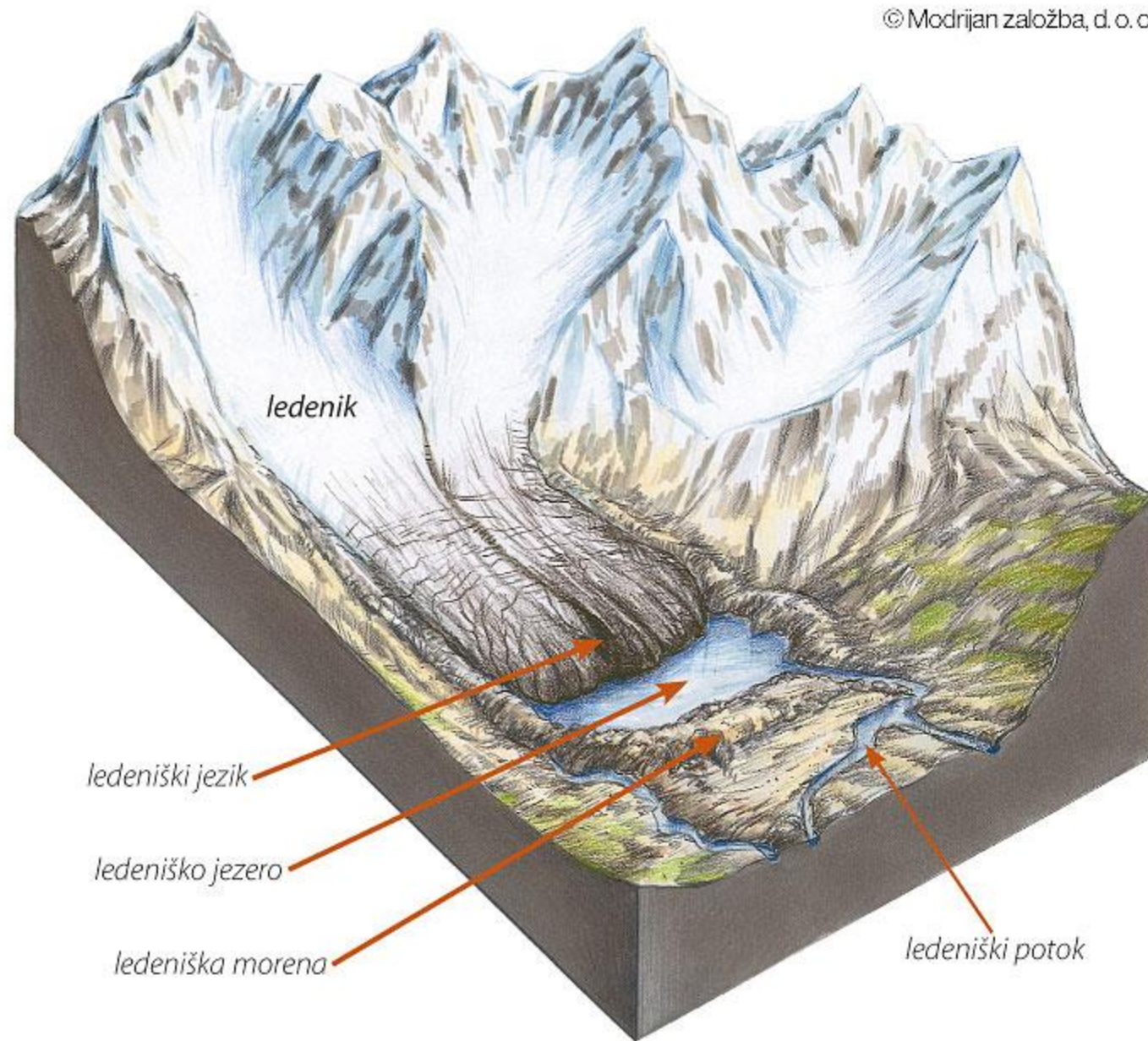

LEDENIKI so v ledeni dobi prekrivali Alpe v celoti, danes pa so le posamezni ledeniki. Največ jih je v okolici Mont Blanca.

LEDENIŠKA GROBLJA ALI MORENA je nasip kamnitega gradiva, ki ga je nanesel ledenik.

Poglej si video o ledeniškem reliefu.

KLIKNI

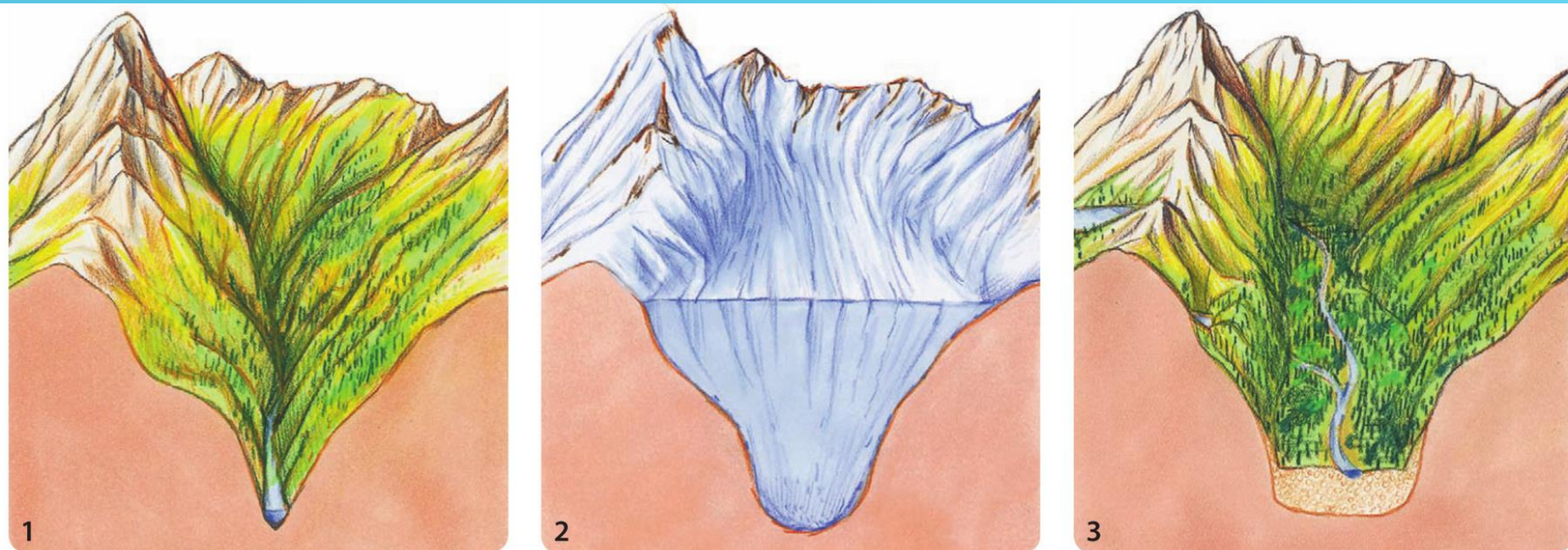

LEDENIŠKI JEZIK je skrajni spodnji del ledenika, ki po obliki spominja na jezik.

LEDENIŠKO JEZERO je jezero, ki je nastalo v ledeniški kotanji ali pa za ledeniško moreno.

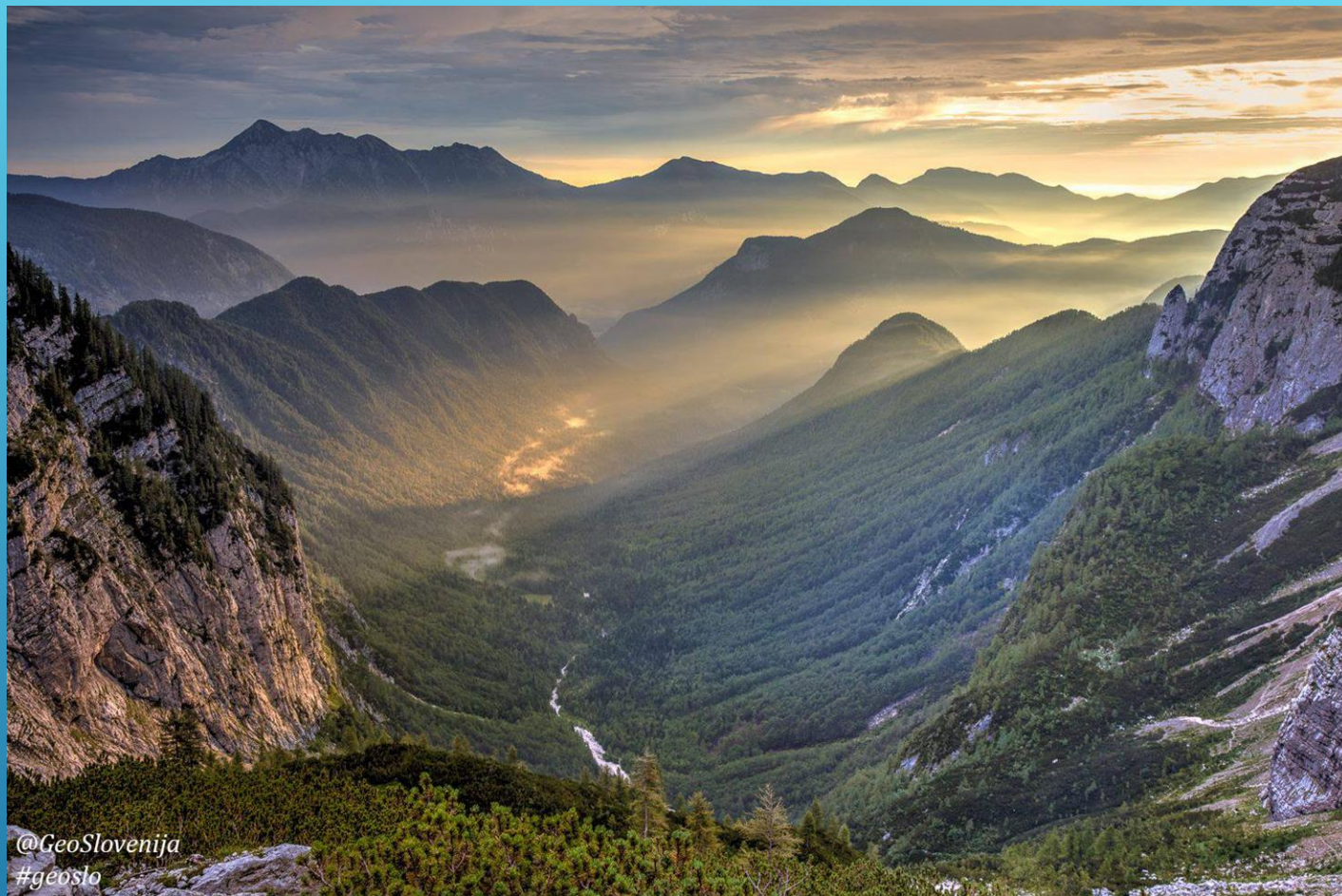
LEDENIŠKE DOLINE imajo obliko črke U, nastale so s tem, ko je ledenik že obstoječo dolino z drsenjem dodatno poglobil in razširil. Ima značilno plosko dno.

Nastanek ledeniške doline: 1 – rečna dolina v obliki črke V, 2 – ledenik med poledenitvijo razširi in poglobi dolino, 3 – po umiku ledu ima dolina obliko črke U.

**VAJA 20, SDZ
st. 50**

Ledniška dolina KOT v Julijskih Alpah.

Opaziš obliko
črke U?

Ledeniško jezero Silser (Švica)

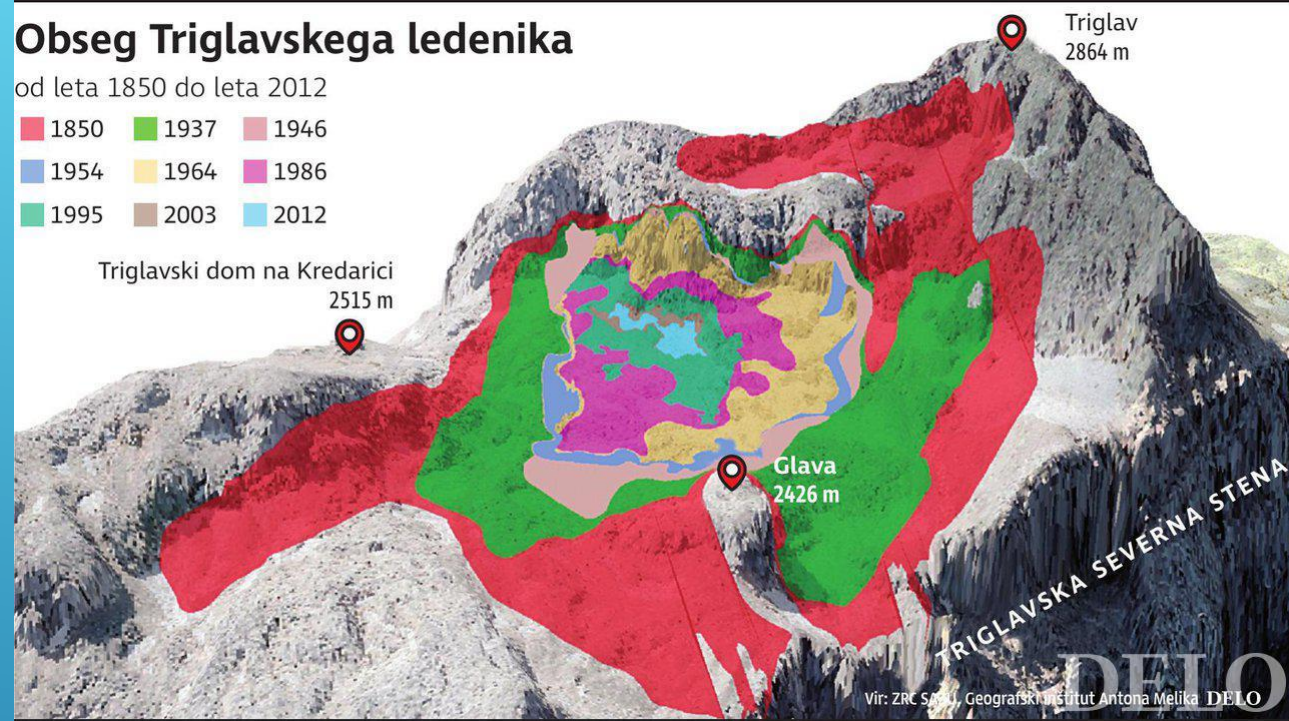

Lihtenštajn je dolinska državica sredi gora

Obseg Triglavskega ledenika

od leta 1850 do leta 2012

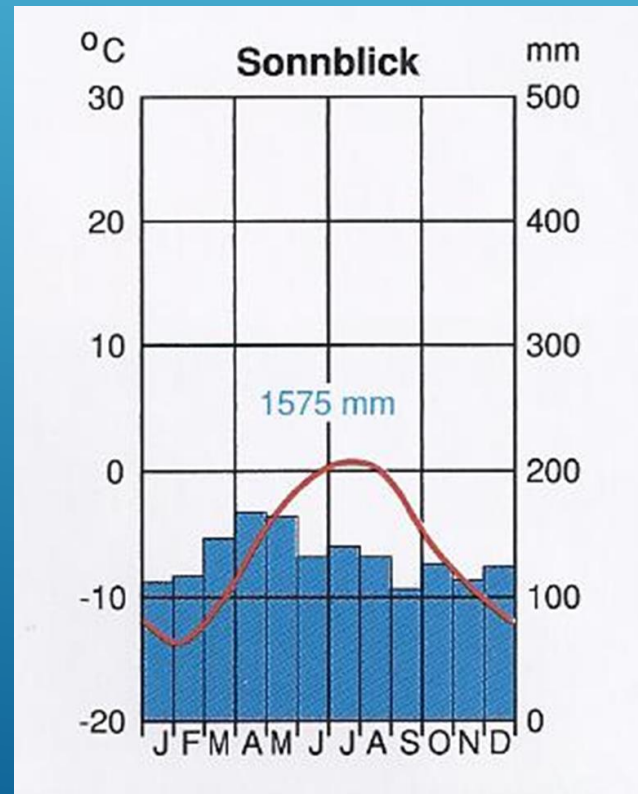
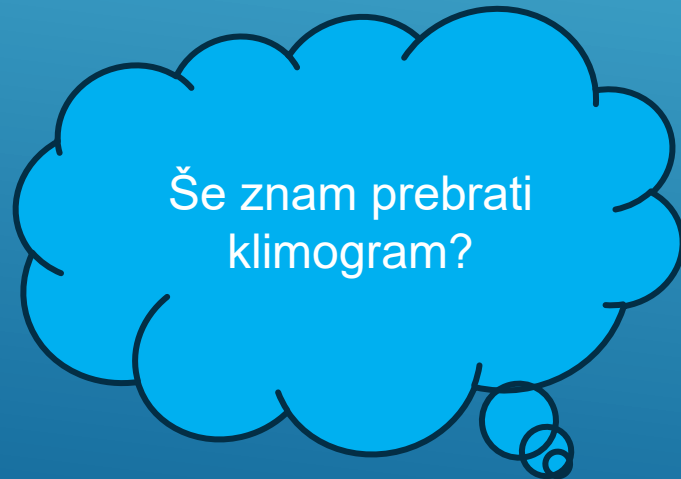
S segrevanjem ozračja se talijo tudi ledeniki. Zgornja slika prikazuje „življenje“ Triglavskega ledenika, ki je danes skoraj že izginil.

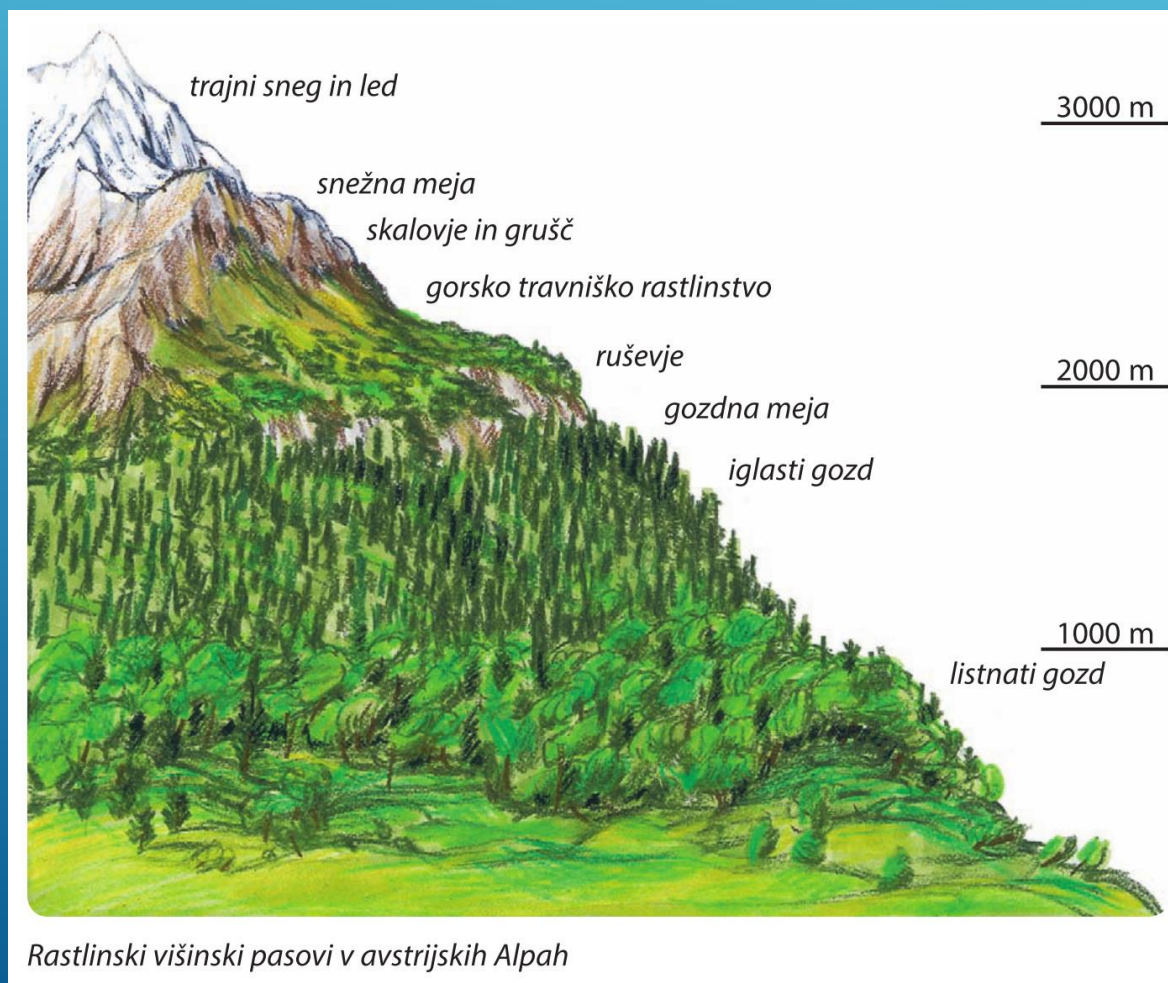
VIŠINSKI RASTLINSKI PASOVI IN PODNEBJE V ALPAH

V Alpah prevladuje **GORSKO PODNEBJE**, za katerega so značilne mrzle, dolge, zasnežene zime in sveža poletja ter veliko padavin.

VIŠINSKI RASTLINSKI PASOVI so se v Alpah izoblikovali zato, ker se z nadmorsko višino znižuje temperatura, zato se spreminja tudi naravno rastlinstvo.

Skiciraj v zvezek!

Gozdna meja je tista nadmorska višina do koder raste strnjen gozd. V Alpah je ta do 1800 m.

Snežna meja je tista nadmorska višina, do katere sneg ostane vso leto (2500 m).